

hørestyrkefunksjonen, oppfattelse av tonehøyde, binaural og romlig hørsel. Taleproduksjon og talepersepsjon omhandles til sist.

Teksten er velskrevet og dekker temaene. Forfatteren har lyktes med å gi en sammenfattende forståelse av studier som grenser til hverandre. Han har vært dyktig til å bruke forståelige bilder som letter tilegnelsen av stoffet, og han gir nyttige henvisninger til klinisk praksis. Noen ganger blir teksten kortfattet, men meget omfattende bruk av referanser gjør at leseren kan finne utfyllende informasjon. Referansene er oppdatert inntil 2009, men en stor del av dem er av relativt gammel dato. Et register med ca. 1 900 forfattere gir boken karakter av å være et referanseverk. Illustrasjonene er i hovedsak reproduksjoner og omarbeidinger fra siterte originalarbeider. En del av reproduksjonene er av mindre god kvalitet. Emneregistret er omfattende og godt.

Dette er et godt bidrag til forståelsen av hvordan lyd blir til hørsel. Videre gis et innblikk i hvor sammensatt hørselen er som sans. Denne kunnskapsoppsummeringen bør være det teoretiske grunnlaget for hørselsrelatert virksomhet også i Norge.

Hans H. Elverland

Øre-nese-halsseksjonen
Nordlandssykehuset Lofoten
Leknes

Obligatorisk oppslagsverk for kirurger

Athanasίου T, Debas H, Darzi A, red.

Key topics in surgical research and methodology

1 019 s, tab, ill. Heidelberg: Springer, 2010.

Pris EUR 214

ISBN 978-3-540-71914-4



Denne boken presenterer et kjernepensum innen kirurgisk forskning og metode. Innhold og format er først og fremst tilpasset kirurgiske kandidater og stipendiater, men passer også godt til etablerte forskere

og kirurger som «kun» vil drive med klinisk arbeid. Jeg kjenner bare til én eneste bok som likner (1), og denne har dog et mer ren-dyrket fokus på forskning.

Ved første øyeblikk kan man få inntrykk av at den utelukkende handler om forskning per se, men den har et videre perspektiv enn som så. Hovedinnholdet er absolutt rettet mot forskning og akademia, men i tillegg

er temaer som «mentoring», «leadership» og «administration» i akademisk kirurgi tatt med. Den inneholder flere introduksjonskapitler til statistikk, studiedesign og metoder. Enkle oversikter som «How to read a paper», «How to write a paper» og «How to evaluate the quality of the published literature», er like nyttige for klinikerne som forskeren.

Boken består av 74 kapitler. De første 36 omtaler ulike aspekter ved kirurgisk forskning. Her er det en gjennomgang av historikk, etikk, studiedesign, ulike akademiske aspekter innen kirurgisk utdanning, undervisning og evaluering – inkludert måling av stress (hos kirurgen), pasientaspekter (sikkerhet, tilfredshet), helseøkonomiske og sosialmedisinske målfaktorer (tilgjengelighet, økonomi, volum og kvalitet), og aspekter ved beslutningsanalyse. Bakgrunn for ulike metodiske tilnærminger beskrives, fra bruk av Bayes teori til systematiske oversikter og metaanalyser. Kjernekompeten for både dyreforsøk og klinisk forskning omtales. I egne kapitler beskriver forfatterne basisbruk av IT-teknologi og presentasjon av grafer og figurer. I kapitlene 36–61 står det om forskjellige «how to»-tilnærminger med henblikk på stipendsøknader, presentasjoner og foredrag, artikkel-skriving, organisering av møter og kongresser, strukturering av en avdeling, samt et utdanningsprogram for kirurgi, og enkelte ledelsesaspekter. De fleste omtalte temaene er allmenngyldige, selv om noen (slik som prosesser ved stipendsøknad og -tildeling) blir noe særegne for Storbritannia og USA.

Flere av kapitlene er så sentrale i kirurgisk tenkning og forståelse at de bør leses av dem som ønsker å lede kirurgiske enheter, om ikke fra et forskerperspektiv, men fra et rent administrasjons- og ledelsesperspektiv.

I kapittel 62–72 omtales «Current trends and recent innovations» i ulike kirurgiske (gren-)spesialiteter, mens boken avsluttes med to kapitler om molekylærbiologiske aspekter. Som en liten kritikk havner disse to kapitlene litt for seg selv og kunne vært plassert på et annet sted.

Boken er rikt illustrert med fargefigurer og illustrasjoner med gjennomgående høy kvalitet og leservenlighet. Et par blunders er gjort, og de må sannsynlig tillegges trykkeriet; noen av figurene har så lav oppløsning at de fremstår som «grumsete».

Kapitlene er i gjennomsnitt relativt kortfattede, lettskrevne og tilgjengelige. Noe overlapp forekommer, men sjenerer ikke. Boken er perfekt for forskere og kirurger som vil ha et samlet oppslagsverk innen kirurgisk metode og akademia. Enkeltkapitler kan leses for seg selv, og man bør supplere med annen litteratur der man ønsker spesifikk fordypning (som statistikk, enkeltmetoder og emnefordypning). Den bør være tilgjengelig på samtlige kirurgiske avde-

linger og sykehusbibliotek, og egner seg for kirurger i alle aldersgrupper.

Kjetil Søreide

Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus

Litteratur

1. Souba W, Wilmore DW, red. Surgical research. San Diego, CA: Academic Press, 2001.

Unødvendig om medisinerester i mat

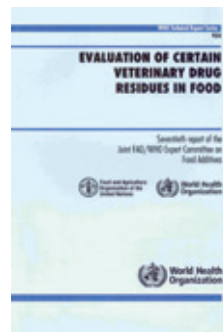
Verdens helseorganisasjon

Evaluation of certain veterinary drug residues in food

Seventieth report of the joint FAO/WHO expert committee on food additives. 134 s, tab.

Genève: WHO, 2009. Pris CHF 25

ISBN 978-92-4-120954-0



Målgruppen for denne rapporten er personell som arbeider med risikovurdering og kontroll av substanser som utilsiktet forekommer i mat. Helsepersonell og lekfolk kan også ha nytte av å bli informert om at dyreprodukter

kan inneholde rester antibiotika, hormoner og parasittmidler og hvordan eksperter avgjør hvilke helserisikoer dette innebærer for konsumentene. Her presenteres arbeidet til en kommisjon sammensatt av representanter fra FNs komité for mat og landbruk og Verdens helseorganisasjon med oppgave å vurdere helserisikoer forbundet med veterinære medisinerester i mat.

Rapporten består av en generell del, som beskriver en ny metode for å vurdere disse helserisikoene, og en spesiell del, hvor metoden brukes til å vurdere risikoen i forbindelse med spesifikke medikamenter. Systematikken er ikke god, og det er vanskelig å se sammenhengen mellom generell og spesifikk informasjon. Metoden, som kalles «hypothesis-driven decision tree approach for the safety evaluation of residues of veterinary drugs», er ikke bra beskrevet. Det er vanskelig å skille den fra klassisk fremgangsmåte for å risikovurdere fremmedstoffer i mat. På hvilken måte den gir økt fleksibilitet, slik forfatterne hevder at den gjør, kommer heller ikke klart frem i rapporten.

Det at det er en rekke forkortelser som ikke er definert, indikerer at målgruppen er personer som er kjent med temaet. For dem som ønsker å vite hvordan risikovurdering av fremmedstoffer i mat foregår, kan det